

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік: зі щоденною
вистилкою 7 доларів, або 12
рублів; з вистилкою двічі
в тижні 5½ долара, або 10
рублів; з вистилкою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Пощинове число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце, віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дн
крім неділі руских свят
о 5½ год. по полудні.
Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» при
ул. Оссолинських ч. 11. (партер)
(Фронт від ул. Утхой). Експе-
диція місцева в Агенції
Соколовського в насажі Гавс-
мана.

Рукописи звертає ся лише
напередне застережене.—
Рекламації неопечатані є
вільні від порта. — Оголь-
шені звичайні приймаю-
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надіслаім» 40 іч
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесення по 30 сот.
від стрічки.

Автономічні струї серед народностей західної Росії.

Під таким загсловком помістив Ц. Е. в листопаднім випуску краківського місяч-
ника Świat Słowiański обемисту розвідку, а
котрою бажаємо познакомити наших чита-
чів, оскільки она доторкує також земель
заселених українським народом.

Автор вказує на се, що XIX ст. про-
будила ся національна ідея і під її впли-
вом змаганє кожного народу до самостій-
ности, а виявило ся се змаганє у відокре-
млюваню менших народностей із складу
більших держав і в твореню самостійних
дрібних держав: як у відорваню Бельгії
від Нідерляндів, визноленю Греції, Болга-
рії, Сербії і Румунії, у відокремленю Шве-
ції і Норвегії — відтак у зєднаню деяких
попереду роздроблених народностей у ве-
ликі племянні держави, як Німеччина,
Італія, зєдиненє Болгарії з східною Руме-
лією ітд. Таким способом карта Європи від
віденського конгресу значно перемінлила
і набрала вигляду держав з національною
перевагою.

Слабшим народностям, каже автор,
відмовляє ся ще самостійности в XX сто-
літє має перед собою засаду, розв'язати се
велике питанє, упорядувати внутрішні вза-
ємини національних моноплемянних дер-
жав, до яких належить і Росія. Доси,
каже автор, несправедливо вважали одино-
кою типовою многонародною державою
Австро-Угорщину. О много більше
веле народною в Росія, о чім мо-

жна найліпше перекопати ся з першої пе-
реписи з р. 1897. Помимо несумлінного
обробленя зібраного в тій переписи мате-
риалу російським чиновництвом не можна
було закрити перед сьвітом сеї гіркої пра-
вди, що Росія не є Nationalstaat, але Na-
tionalitätenstaat зложеним з 107 менших і
більших народів, які загальною сумою пе-
ревисають пануючу народність Москалів.
Автор подає відтак виказ чисельний сих
народностей (Українців числить на 22,415,000
т. в 17% загального населеня, хоч після
поправок переведених пок. Ол. Кониським
і в історії проф. М. Грушевського число се
доходить до 30 мільонів).

Москалі є лише зглядно найчислен-
нійші в державі, але не досягають навіть
половини населеня всего царства, отже не-
ма мови, щоби могли прогнати інші за-
воювані народности. Тимто слова Пушкіна,
що «славянські ручаї зіллють ся в москов-
ськє морє» є поетичною уявою. Примітити
треба, що деякі із слабших в Росії народ-
ностей мають висшу від Москалів культуру,
а се є також перепоную обєдиненя. Крім
того революційний і конституційний рух
останніх літ розбудив значно народну
свідомість, причинив ся до відродиня гно-
блених і занедбаних народностей. Націо-
нальне питанє в Росії вказує, як розжаре-
на є справа самоуправи (автономії) супроти
переваги в державі народів з висшою куль-
турою над російською народністю.

До розбудженя національної ідеї при-
чинив ся по думці автора, найбільше капі-
талізм. Він розбудив націоналістичні зма-
ганя російські до утриваленя державної ці-
лости і єдности через заведенє одного язи-

ка в адміністрації, судівництві і шкільни-
цтві, не рахуючи ся з почуваннями і потре-
бами місцевого населеня. «Обєдиненє» ста-
ло найважнішою задачею внутр. і загран.
політики і викликало у гноблених народів
сильний опір. В останнім року конститу-
ційним приб. ав він широкі розміри і по-
глибив ся з загальною демократизацією
супільности.

(Дальше буд.)

Положенє Русиків в Боснії.

(Дальше).

І так прим. привило ся в Девятині, що в
неділю підчас служби Божої ходять з такою
збирати гроші на церковні потреби окремо наші
люди а окремо Поляки. Та се не сподобало ся
хорватському сьвященникови, ось він і заборонив
Русинам ходити з такою підчас служби Божої.
Та люди не послухали...

І стало ся таке. Одного разу править він
службу Божу, аж чув, ходять наші по церкві з
такою, бо долітає до его уший брязкіт крейца-
рів...

Обертає ся отже до людей, відступає від
вівтара, приходить до нашого Русина і каже:

«Скільки пута я тобі казав, щоб ти не ла-
зав по церкві» — і стукнув пальцями під тацу
а всі крейцарі, які були, полетіли в гору мов би
їх динамітом висадив...

А на руске Різдво 1907 лучила ся знов
така пригода.

Отсе походили ся наші люди до церкви,
щоби в так велике сьвято помолити ся та по-

Як я учив ся в початковій школі?

(До історії народної школи на Україні).

(Кінець).

Для мене той другий рік навчання був най-
тяжшим, бо починаючи з Різдва, я зовсім по-
кинув учитись — і се було цілком правильно;
мене перший раз вибила учителька, та ще й
без усякої провини. Ся подія стала ся на такій
основі. До нас у школи почав учащати дяко-
нів син Евменій, вигнаний з другої класи духо-
вної школи. Він лічив себе зовсім дозрілим і да-
лі вчитись не захотів. На батьківських хлібах его
вигнало, як то кажуть, «до неба», і він почав
залицятись до молоденької городяньської учи-
тельки. Ми тому були раді, бо коли висока жу-
равляча постать Евменія зявляла ся в школі,
учителька давала нам якубудь роботу, ішла з
Евменієм до кімнати, поїла его чаєм, реготала
ся, аж нам було заздро. Але й ми тоді спочи-
вали: кидали книжки, дуріли, вигадували нісе-
нітницї, нишком сьміяли ся, та все дожидали,
доки вийде учителька і пустить нас із школи.
Раз під таку хвилину, хтось з учнів пришив га-
шляка мовчазному Боровику; усі зареготали ся,
а учителька подумала, що то з неї глузують.
Она вискочила з кімнати і напала ся на мене,
будім то я щось вигадав про неї. Я ще не встиг
і рота розстилити, як она ударила двічі лівій-
кою по голові, що аж сьвіт мені потьмарив ся.
Другого дня я не пішов до школи, третього теж,
обидва дні гуляв я на спускальці. Учителька
сама прийшла до нас, сказала батькови, що я
образив її, що я до нічого нездатний пустун,

повела мене до школи і поставила на коліна.
Мені було до болю соромно, на серці зростала
злість, і я порішив допикати учительці до живих
печінок. Від тоді почала ся між нами війна. Ді-
ставало ся моїм долоням, колінам, ухам, навіть
голові, але я не спинав свого пустованя. Коли
в класі починали гуртом читати, в. пр. «Іже
херувимы», я голосно репетував: «Ріже херуви-
мів», а ціла класа аж розлягала ся з сьміху,
доки учителька не становила мене на коліна.
Ледве учителька відвертала ся, як я напивав ся
рогожею, брав у руки віник, мочив у помийницї,
котра стояла у хазайновитой учительки в класі,
і кропив учнів.

Бувало так, що розлютована учителька ви-
ганяла мене з школи — тоді я з товаришами
йшов «на охоту». Забравши ломачи, ми броди-
ли в своїх кожуханках по весінних калюжах, а
потім сушили ся десь у суточках, розпалюючи
багата і ледве не пожежі. Так і рік минув, а я
до книжки не брав ся і тільки через те, що
гарно читав, та дякуючи своїй памяті вступив
до третьої групи.

Не знаю, чи моглаб школа сама по собі
прищепити мені любов до науки, хоч би й по-
чаткової, за той третій рік, але думаю, що ні.
Школа нічого нам не давала крім тимчасових
вражінь. Она була для нас чужою, незрозуміло-
ю, недікавою, безвідставною; коли хто й мав
охоту ходити до школи, его вабив дитячий
гурт, веселі дитячі забавки, а не наука. Най-
красшим доказом на се може бути та подія, що
мої товариші здебільшого позабували грамоту
не цікавлять ся книжкою і ледве уміють прочи-
тати, не кажу вже про письмо. Я мав особисті
рахунки з школою і тим більше не любив її, та

й до книжок не дуже брав ся. Тимчасом тра-
пив ся випадок, що мав велике значінє для ме-
не. На село почали заходити щетинники в книж-
ками та усяким дрібним крамом. Вимінюючи
щетину за книжки, они сприяли поширеню гра-
моти на селі, бо коли й мало було охотників
почитати, то багато було охотників послухати:
хочеш, не хочеш, а читавш, коли старші зве-
лять. Між такими книжками попала ся мені
«Катерина» Шевченка. Я не можу тепер зма-
лювати той настрій, той небувалий запал, з ко-
трим читав я чудову поему. Перечитавши кни-
жочку на самоті, я приніс її до дому і почав
читати матері і сестрам. З початку не хотіли
слухати «вitreбеньків», а матір навіть ображало
дошлюбне коханє, але чарівне оповіданє цілком
захопило всіх. Сльози брєніли в усіх на очах, і
я зрозумів, що з книжкою можна журитись,
плакати, радіти, як і з щирим товаришем. З то-
го часу почав я шукати книжок. Щодня було
ходити по селу: там у якогось салдата випро-
сиш «Сказку обь Іванї царевичї», «Жарь пти-
ць і сьромъ волкѣ», там дістанеш «Гуака или
непреоборимую вѣрность»; за півтори верстви
ходив я в инше село, щоби прочитати «Сиящу-
ю Царевну». Але рідних книжок крім «Сірої
кобили» Іродчука, та «Влюбленого жида» Бора-
ковського більше не знаходив. В сумежному селі
познайомив ся я з Юхимом Хведоровичем Дя-
ченком, що мав на мене не аби який вплив.
Юхим Хведорович — типічна, давно звайома
постать сільского «іскателя правди». Скінчивши
початкову школу, він почав купувати книжки,
читати, думати. Нестатки примусили его шука-
ти заробітку на чужині і з артілю кравців він о-
бійшов Довщину, Катеринославщину, середні гу

плакати над своєю бідною, хоча і знали, що служби Божої не буде, бо о. Андрей не міг приїхати, а Хорват не хотів...

Та даліше най вже оповідають самі наші бідні люди, які писали до мене про сю сумну подію ось як:

Посходили ся ми під церкву та чекали. Та бач — церкви не хочуть відчинити! І так зачекали ми до дев'ятої години, а потім пішли до священника щоби нам дав ключі від церкви. Та священника в дома не було, виїхав навмисно, щоби лише нам служби Божої на правити. Взяли ми ключі і без него відчинили церкву, приходимо до середини, дивимося, та і своїм очам не віримо: на вітарі Великодна п'ятонька! Священик цілий вітвар обдер!

Ліхтарі, свічки і обрус забрав, скриньку нашу, в котрій були церковні ризи для нашого священника, забрав, і все що іно було до служби Божої — усе забрав! І то все сховав в своїй хаті під ліжко!

А усе те зробив він тому, бо сподівав ся, що з Приявора приїде о. Андрей!

Оттакий то гаразд застав я в Босні.

Не дивниця отже, що після мого повороту до Галичини, розповів я про все нашому митрополитові, а він аж руки заломив з розпукі. Щоби отже бодай в части помочи нашим людям в Босні, постановив Митрополит вислати їм монахів, а іменно братів Студитів, що то мають свій монастир під Львовом, в селі Скриплові. „Побудуємо їм — казав Митрополит — у своїй вивині монастир та най там і працюють на славу Божу та на пожиток людям. А ти, казав Митрополит до мене, поїдеш знов до Босні та допильнуєш будови монастиря і церкви“.

Ось і виїхав я знов (27/11 1908) до Босні.

Тут скликав я людей, представив їм замір Митрополита, а вони учувши се, з піднесеними руками до Бога, та із слезами в очах, дякували Богу...

Зараз і стали іти до мене люди та кожний жертвував щось на будову монастиря та церкви.

Одні дарували крокви, другі латі, інші стовпці та буки на дошки, на побите даху а інші знов солону.

А коли розпочала ся робота, то люди знов приходили та робили даром по два, три, а навіть і чотири дні. Решту треба було наймати і платити та таким способом до весни стояв вже дім з вісьми кімнат готовий.

берні, побував на Кубані, багато бачив, багато чув. Він мав невеличку бібліотечку, а що краще, мав смак у книжках і замість Гуаків та Францилів Венеціанів давав мені оповідання Толстого („Упустишь огонь не потушишь“, „Чьмъ люди живы“, „Много ли чоловіку земли нужно“), Тургенєва („Муму“).

Батько, помітивши прихильність до книжки, порішав витратити останню загорювану копійчину, щоби віддати мене до путньої школи, але поблизу крім „Духовного училища“ иншої не було і я почав вчитись, як то кажуть селяни, „на попа“.

Я се думаю про те, як потрібні путящі шкільні книгозбірні учням. Наша безчасна народна школа досі ще такою екзотичною інституцією, що ніяк не може пишню розвинути в російському підсоню і про виховане дітей в ній годі й казати. Ова тільки прищиплює їм грамоту, але молоді парости швидко гинуть без догляду і дивись, після 10-х років гарний колісь учень ледве що вмів читати, не кажу вже про розуміне прочитаного. Сучасна початкова школа у нас на Україні не має міцного коріння, бо виростає на чужім ґрунті. Не варт булоб отут приводити думки вивязаних педагогів, щоби підспирати власний досвід, бо тільки ворог справжньої освіти може вороже становитись до національної школи. Кожда свідома людина, що вчила ся в наших початкових школах, мусить сказати, що тільки національна школа з рідною мовою і рідною книжкою дасть змогу поставити народню освіту на добрих підвалинах.

П. Капельгородский.

с. Успенка на Кубанщині.

З початком мая 1908, приїхали братя Студити, між ними схимонах (священик) і я передав їм дальшу будову, яку они самі вже малі скінчити.

Якаж то радість запанувала після того серед наших людей, сего і не списати. Се треба було видіти на власні очі.

Ба — але наш священник монах мав раз на місяць іти з службою Божою також на Девятин, то значить, на сусідню оселю. Та лиш оден одинокий раз узало ся ему там в дправити службу Божу, а се іменно тоді, коли саме священника латинського не було в дома. Бо коли бідний Студит лив ся другий раз (за місяць) на Девятині, то тоді вже Хорват не дав правити служби Божої, хотай то є церква руска, і наш апостол вернув до дому без служби Божої...

І чиж не добра спілка з Поляками, коли з власної церкви виганяють? Скажіть самі добрі люди! А з того наука для нас раз на все, щоби ми віколи не шукали дешевої спілки, але все своїми силами підносили ся. Бо і щож з того, що девятинські Русини побудували собі церкву, коли Поляки за їх поміч відмовляють їм права до неї?

Згадав я на своїм місці, що оо. Василіяни були на місії в Хорвації та в Славонії. Та тут не оден спитає: для когоч они там ті місії давали? Чиж там також є наші Русини?

Отже бачите, дорогі братя, що і тамтуди загнала лиха доля наших братів, і під нинішню пору живе в Хорвації і Славонії доволі Русинів, а зайшли они тут ще за часів Марії Тереси і єї сина, цїсаря Йосифа II. Але котрого року они тут поселили ся, точно означити трудно, бо ніхто тим не займав ся та й в книжках годі про се що вчитати. Знаємо лише те, що так як до недавна Босна лежала облогом та була мало залюднена, так колись незалюдненою була і Хорвація та Славонія. І ось до тих то країв переселили ся тому сто літ з горою наші братя Русини з північної Угорщини, що за Карпатами там осіли та живуть по нинішній день.

Та не відразу перейшли наші Русини з північної Угорщини до Хорвації й Славонії; вперд поселили ся они в полудневій Угорщині між великими ріками, Дунаєм а Тисою, в позіті що зве ся Бачка і що іно звідтіля розійшли ся вже ті Русини по Хорвації та Славонії, закладаючи скрізь села. Так отже ті села в Бачці се найстарші рускі оселі на полудні. А живе в них чимало наших братів. І так: в Керештурі живе понад 6000, в Коцурі понад 3000 (помішані з Мадярами і Німцями, але Русинів є більшість), в Дюрдєві понад 1000 (Сербів около 3000), в Вербасі около 1000 (Німців около 5000, Сербів до 1000) а Новосаді (Ujvidek Neusot) до 700.

Кілько одначе Русинів перенесло ся з північної Угорщини тамтуди в перших роках переселеня, сего певно не можна знати. На кожний спосіб мусіло їх певно бути чимало, а правдоподібно були між ними також і галицкі переселенці, коли 1820 року виїхало до Хорвації з Галичини багато руских священників на місію¹⁾.

В Славонії повстали згодом слїдуючі села: 1) Петровці, около 1000 душ, 2) Миклушевці, около 900 душ,²⁾ 3) Бачинці, около 1000 душ (Сербів також около 1000 душ³⁾, 4) Шід, около 1590 душ (на 5000 православних), з прилученим селом Беркасово, де живе 200 Русинів побіч Сербів і Хорватів, 5) Прівині-глава около 250 душ⁴⁾, 6) Пішкурівці около 1500⁵⁾, 7) Митровця

¹⁾ Довго там не побули, бо коли одного з них там убили, то решта вернула назад до Галичини.

²⁾ Петровці і Миклушевці ще перед сотнею літ були православні та тепер вже всі греко-католиками.

³⁾ В Бачинцях стали поселявати ся наші Русини недавно. Тут они випирають зовсім Сербів, і то як раз своєю кращою господаркою, яка у Сербів, як знаємо, зовсім нікчемна!

⁴⁾ В Прівині-глава мають православні Серби свій монастир та перетягають дуже наших Русинів до своєї церкви, хоча поки що без успіху.

⁵⁾ До всіх повищих шести сіл привандрував нарід головно з Керештури.

понад 1100 душ (на 7000 Сербів і Хорватів⁶⁾, 8) Сібіня до 1000 душ⁷⁾ і 9) Канїжа також до 1000 душ⁸⁾.

В Хорвації мешкають Русини лише в кількох кольоніях, а іменно в Дішнік і Загребі, та в прилучених до них Людїна, Кутїна, Ліповлянї і Восьводарі.

Усі ті рускі села в Бачці, в Славонії, Хорвації, а тепер і в Боснії, залежні в церковних справах, подібно як і греко-католицкі Хорвати від греко-католицкого єпископа в Крижовачі, належать отже до єпархії крижевацкої.

Як ми вже знаємо, теперішнім греко-католицким єпископом в Крижовачі є Преосв. Юліян Дрогобецький, родом Русин, хоча усі єго попередники були Хорватами.

На перший погляд видає ся крижевацка єпархія невеличкою: в ній всього на всього ледви 29 парохій, а усього священства разом з крилошанами є ледви 35. Та при тім треба все памятати, що там до кожної парохії належить все два, три, а часом і більше сіл! Найкрасшим приміром сказаного служить одинок греко-католицка парохія в Боснії в Прияворі, якої парох о. А. Сегеді мусить обслужити великанське число бо около 50 боснійско-руских кольоній, то значить яких 10 тисяч душ! Виходить отже з того, що крижевацка єпархія не є мала, а лише що она має дуже мало священників, або щ-инакше, що не в кождім селі з греко-католицким населенем чи то в Славонії, чи в Хорвації чи там вкінці в Боснії є свій священник.

Очевидна річ — нас займають найбільше сі місцевости Славонії, Хорвації та Боснії, приналежні до крижевацкої єпархії, які в більшости або й в меншости є заселені Русинами.

(Конець буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

В справі парламентарного положеня зазначають всі дивенники, що оно від пятниці не змінило ся, бо Слав. Єднота не заявила німецьким сторонництвом, яке она займає становище супроти предлог д-ра Гломбінського. Німці напірають до як вайскоршого рішення, але між славянськими сторонництвами не кваплять ся, бо в Слав. Єдноті є ріжні погляди поміж поодинокими групами що до того, що мало би вийти з порозуміння, чи чисто урядниче міністерство, якого домагає ся др. Крамарж, чи парламентарне, яке хотів би мати пос. Шлінгер. Є се певним доказом, що сей розлад ще більше грозить спроможности держ. ради до законодатної роботи, як німецько-чеський спір. До сего ще додати годить ся, що всі сторонництва парламентарні признали в часі останньої кількадневної перерви розпущені вісти про відставку і обнову міністерства пустими і безосновними видумками.

Представники христ. суспільників і німецьких поступовців відбули наради з бар. Бінертом і представниками польского кола і домагали ся чим скоршого сформулованя домагань Слав. Єдноти, котрі зовсім не відомі тамтим сторонництвом.

Др. Гломбінський звертав ся до бар. Біверта о дальші інструкції що до свого поступованя в переговорах з Слав. Єднотою, а на основі тих інструкцій парлам. комісія польского кола ухвалила предложити Слав. Єдноті, щоби допустила до ухваленя бюджет. провізорню, а відтак слїдувала би обнова міністерства, однак Чехи заявили на те, що передовеім домагають ся обнови міністерства, на що знов не

⁶⁾ Се руска кольоня, куди привандрував нарід впрод з північної Угорщини, деє перед 30 роками, та здебільша вже й призабув говорити по руски! На сю кольонію треба би звернути бачну увагу!

⁷⁾ В Сібіню є священником о. др. Калій.

⁸⁾ В Канїжі є священником о. Ваньчик, що кінчив теологію в семінарії у Львові. Маємо надїю, що щирі сі священники візьмуть ся енергично до праці та не дозволять загинути Русинам у своїх парохіях.

хотять згодити ся Німці, вважаючи се пораженим.

Як звіщають з Відня, мало вчора відбути ся засідане Слав. Єдноти, а нині мають представники єї переговорювати з д-ром Гломбінським і як запевняє Kurjer Lw. поставити поль. колу такі домаганя: Чехи готові допустити без обструкції до ухваленя будж. провізорії з усливем, що поль. коло зложить заяву такою мевше більше змісту: „Поль. коло голосує за будж. провізорією лише заля того, щоби не допустити § 14. і домагає ся втвореня правильних условин праці (обнови міністерства) а колиб се не дослідувало, має коло піти проти правительства“.

Нині має в тій справі відбути ся засідане поль. кола, але можна дуже сумнівати ся, щоби оно дало собі так на сліво вязати руки Слав. Єдноті.

Рішеня парламентарного пересиленя сподівають ся на всякий случай в перших днях слідуячого тижня, а W. Allg. Ztg. звіщає, що в середу мало би відбути ся засідане пос. палати, бо також угорске пересилене імовірно покінчить ся під впливом подій в Австрії.

Угорске пересилене також ще не покінчене, але наближає ся уже до полагоди. На раді міністрів, яка відбула ся після повороту д-ра Векерлього, Андрашого і Кошута, подано не тільки вислід послуханя у монарха до відома всіх інших міністрів, але обговорювано питаня, на основі якої програми могли би поцовно обняти становище міністрів ті провідники сторонництв, котрі були доси міністрами. Ровходить ся тут іменно о дві справи: виплата готівкою і війскові уступки.

Що до першої справи мають угорскі міністри надію дійти до порозуміння з Короною на основі предлог д-ра Векерлього. Правительство аложило би заяву, що тоді оно вдасть ся у віднову привілею австро-угор. банку, наколи між австр. і угор. правительством дійде до порозуміння в справі виплат готівкою. А поки сі переговори будуть покінчені, має бути привілей спільного банку тимчасово продовжений на два роки.

В справі війскових уступок монарх не хоче виходити поза рамці програми т. зв. девятки, і тому правительство бажає сю справу так поставити: поки дійде до порозуміння що до тих ріжниць між правительством а Короною, мають бути сі справи відрочені аж до ухваленя нового військового закона. Однак правительство лше тоді стояло би в соймі за ухваленем військового закона, колиб єму признано вмагані уступки.

З тими предлогами др. Векерле виїхав знов до Відня на послуханя до монарха, щоби монарсі зазначити становище кабінету угорского. Після сего послуханя збере ся в Пенті знов рада міністрів, так що рішеня в справі угорского пересиленя не можна сподівати ся перед кінцем слідуячого тижня.

Заграниця.

Fremdenblatt подає на першій місці слідуячу офіційяльну ноту до справи Азінарія: Королівско-італійске правительство виступило вельми скоро і льояльн. супроти бесіди, виголошеної в чинній службі генералом поручником Азінарієм і дждало ся сего задоситьчинення, що єго поведене зі агаданім офіциром стрінуло ся з одноголосним признанем зі сторони публичної оінії в краю. Одна частина італійских органів твердить з сеї нагоди, що й у нас лучали ся подібні випадки і вказують на стацию, написану перед кількома тижнями контрадміралом у відставці фон Райманем в часописи Das neue Europa, який в не дуже щасливий спосіб займає ся питанням австро-угорської фльоти. Супроти сего годить ся замітити, що контрадмірал фон Райман не належить вже до чинного звязку в армії та що єму — як се вже Tribuna справедливо піднесла — яко офіцирови у відставці так як кождому иншому горожанинови прислугує право свобідного висловлюваня гадок, але єго погляди не годять ся ніяк з поглядами ц. і к. заряду маринарки.

Такі погляди стоять в яркім противенстві до вступячих союзних відносин і до кріпкої постанови обох правительств, щоби витривати при своїй теперішній політиці. Можна проте надіятися, що заходів обох правительств не утруднять ні з одной сторони того рода заяви, що стоять в суперечности з їх інтенціями.

Esclair доносить з Риму, що генерал Азінарі відповів на депешу міністра війни що до єго укараня так: „Я признаю ся до моеї похибки і беру

на себе єї наслідки, але не цофаю нічого з сего, що я сказав“. Сян Гарібальдія прислав одной часописи, яка отворила підписку, грошеву суму зі слідуячим письмом: „Слова Азінарія є може проступком проти карности, але они підносять духа в армії“ (1).

Німеччина приняла до відома найновішу ноту Туреччини в справі Крети, але не згодила ся на те, щоби предприняти в тій справі які кроки. Німеччина вважає кретійске питаня справою, обходячою виключно чотири опікунчі держави. Кажуть, що становище Німеччини зглядом сеї справи стоїть в звязі з побутом арх. Франца Фердинанда а також грецкого наслідника престолоа в Почдамі Оявидно мусіла там бути порушена справа Крети. Одна з німецких часописий пише, що Греція може жалувати тепер, що з таким довірем здала ся на ласку опікунчих держав, а перекочає ся, що найбільше чесну балканську політику веде Німеччина і Австро-Угорщина. Між тим на Креті тліє в попелі іскра і може леда хвиля спалахнути полумінем. В Каней вибухла іменно недалеко палати послів бомба і викликала в місті велике затревожене.

Англійска рада міністрів рішила дати індійскому віцекоролеві повновласть, завести в Індиях виїмковий стан. Здає ся, що справджує ся се, що предсказував перед кількома місяцями убійник полковника Curzon а. Теперішній віцекороль Carl of Minto є з покликаня жовніром; чи дасть він собі раду а що раз то більше грізним рухом тубольців в Індиях навіть при помочи виспе згаданого середника, годі сказати. Англія мусить одначе зважити ся на все, щоби удержати в своїм посіданю сей цінний жемчуг, яким є Індія в англійській короні. Утрата Індий булаб упадком кольоніяльного володіння Англії а рівночасно початком кінця єї становища.

Просимо відховити перегплату.

Новинки.

— Календар. В суботу: руско-кат.; Брона; римо-кат.: Фелікса. В неділю: руско-кат.; Собор св. Михайла; римо-кат.: Офір. Пр. Діви Марії.

— Памятник Шевченка. Обедняний комітет в справі збудованя памятника Т. Шевченкови оповіщає міжнародний конкурс на ескіз памятника поетови в Києві. Умови конкурса: на конкурс можна подавати і скульптурні моделі й малюнки. Ескізи та малюнки мають бути завбільшки в 1/16 натурального розміру. Бажано, щоб розмір самої фігури був від 1 1/2 до двох більший звичайної людини. Постаць та одежа поета залежить від фантазії художника. Увесь памятник має обійти ся 75—100 тисяч карб. Матеріял — бронза та камінь. До моделів та малюнків конче треба подавати записки з поясненями ідеї, виявленої памятником, та докладно зазначити, скільки обійдеться ся педесталь, фігури та інші частини памятника, додавши сюди плату художникови за виріб моделів натурального розміру, всіх скульптурних частин памятника та за докладний обрахунок і детальний проєкт. Ескізи треба присилати до Обедняного Комітету до 3. години по півдні 1. мая 1910. На ескізі треба поставити девіз, а в запечатаному пакеті з тим самим девізом мусить бути адреса, імі й прізвище художника, автора ескіза. Позагородні автори повинні надіслати поштову розписку, яка запевнить, що посылка подана на пошту не пізніше дня, визначеного для подаваня ескізів у Києві Обедняному Комітетови. Премій визначено тра: 1-ша 1500 карб., 2-га 1000 та 3-та 500 карб. Як подано буде на конкурс від 1 до 3 проєктів, то по ухвалі журі, видана буде одна премія; як прислано буде 4—5, — дві премії, як 6 і більше, — три премії. Журі має право сполучувати премії при видачі ex aequo. Журі відбуде ся, коли буде в ньому 7 членів, включаючи сюди голову журі, в присутности в журі не менше 3 художників. Журі буде під председательством художника — скульптора Л. В. Позена та при участі членів, прізвища яких можна подати тим, хто хоче довідатись. Ескізи, за які будуть дані премії, роблять ся власністю Комітету, а непереміювані з нерозпечатаними пакетами будуть повернуті особам, що подадуть посвідку на присланий ними ескіз. Комітет, порозумівшись з авторами, може набути в них і непереміювані проєкти. Журі мусить відбутися в Києві, 15. мая 1910. року. Конкурс не відбуде ся, если надісланих проєктів журі не визнає гідними премій, в присутности половини членів. більшою 2/3 голосів, а при меншому числі — більшістю 3/4 голосів. Місце під памятник — фронтова частина скверу біля реальної школи, оберзута до Михайлівского майдану. — Председатель Комітету київский городский голова І.

Дяков. Секретар Комітету гласний київської городської думи І. Щітковский.

— Львівска місна рада а сионісти. Жидівске тов-о ригорозантів у Львові внесло просьбу до міської ради о запомогу, яку в квоті 100 К діставало шо року. Тепер часи змінили ся. Тов-о ригорозантів названо сионістичним, ворожим Полькам, польска праса від місяця воює проти того тов-а, а міска рада на вчерашнім засіданю відкинула петипію тов-а ригорозантів. Зробила се під терором всепольских академиків, які колись то, як справа мала рішати ся в міській раді, заповнили галерії, а вчора так само битком залягли галерії і облягали ратуш до пів до 12. год. в ночи, поки засідане не скінчило ся.

— Нещаслива пригода на залізничі. Дня 17. с. м. по полудні лучило ся нещасте на залізничім шляху межі Сянками а Соколикми. Погибли там дві особи а 5 тяжко поранило ся. Сю пригону опісують звіттам ось як: О 1. год. по пол. виїхала з Сянок до Турки дрезина (візок), на якій їхав секційний інженер з Турки Ілія Гравбарт, банмайстри Франц Пазюк а Сянок і Юлій Баєр з Яблінки та чотири залізничі робітники. Дрезина їхала з гори зі скоростію 60 клм. на годину. В тім самім часі зі стації Соколикки вирижено в дорогу в наирмі Сянок товаровий поїзд з п'ятьох порожних возів, які машина поїхала з заду до трачки Рубінштайна і Фраммера. На скруті залізничого шляху стрітила ся дрезина з поїздом. Небезпеченство побачено на яких 25 кроків, коли про ратунок не було вже можна й думати. Дрезина ввала в мить ока на передній віз. Інж. Гравбарт, що сидів на переді і хотів вискочити на бік, ударив головою о віз і без свідомости відлетів до рова. Робітник Вятровський з розторощеною головою згинув на місці. Банмайстер Пазюк, вискакуючи з дрезини, зломав ногу і тяжко потовк ся. Решта, се є Баєр і три робітники, також тяжко покалічили ся. Раненим прийшли з помочю бремзери з товарового поїзду і ратували їх, як могли, затикаючи рани хлібом. Всіх ранених відвезено до шпиталя в Турці, де Гравбарт помер о 5. години мимо лікарської помочи. Іншим покаліченим не грозить небезпеченство смерти. Хто винен сему нещастю, викаже слідство. Є припис, що виїзд дрезиною мусить бути зголошений у начальніка стації, який має про се повідомити сусідню стацію, і видати їдучому перепуску. При Гравбарті такої переписки не найдено.

— 3 „Основи“ у Львові. На загальних зборах тов. укр. студ. політехніки „Основа“, з дня 14. с. м. вибрано такий виділ: Стефан Заячківский, голова, Дмитро Бассараб, містоголова, Стефан Калитчук, писар, Александер Гладшівський, касир, Теофіл Рижевский бібліотекар, Норберт Гапонович, Володимир Секунда, Володимир Гринів, Павло Ліськевич, виділові без функцій, Іляріон Левицкий, Михайло Януш містовиділові.

— Нова часопись на Буковині. В грудні с. р. почне виходити в Чернівцях нова часопись політична, призначена для хліборобів. Видавати єї буде шо тижня політ. тов-о „Руска Рада“. Редактором має бути п. А. Веретельник, б. редактор „Народного Слова“ у Львові. (Реакцію „Нар. Слова“ обняв вже п. М. Курцеба).

— Огні. В Славську, стрійского повітл, згоріли дня 8. с. м. два будинки. При ратунку відзначив ся місцевий „Сокол“ — В Жолобах на фільварку коло Рикова в золочівскім повіті, власности Валер. Вольского і Фр. Гурского, вибух дня 13. с. м. в полудне огонь в одной із шоп і перекинув ся на інші будинки і штири збіжа. Шкода в части обезпечена, є дуже велика. Згоріло 6 будинків господарских вартости 11.000 К, 420 кіп збіжа і вики вартости 14.000 К, часть мертвого інвентаря і сіна. Причина огню поки що незвісна. — В ночи на 11. с. м. вибух огонь в Долинні в домі тамошного геометра п. Михаловского, положенім в самім середмістю. Займало ся мабуть від печи, а огонь обняв небаком цілий будинок. Завдяки тій обставині, що під ту пору не було вітру а до того ще й став падати зливний дощ, огонь небаком угашено. Загальна шкода виносить 2000 К.

— Париж западає ся. В Парижі западає ся земля з всіх чотирох боків міста і то так часто і з такою силою, що зачинає поважно занепокоювати мешканців сеї околиці. В протягу п'ятьнайцятьох днів нотували парискі часописи аж пять усуненя землі, а то: на улиці Турляк, на площі королівської палати (Palais Royal) на улиці Рамбіно, на площі Аббежис (place des Abbeses) і коло магазинів Бери. Крім того усунула ся ще земля на однім з подвір Лувру недалеко від вежі Флікс-Огіяна. Заглублене, яке тут повстало, заняло значний кусень землі і викликає небезосновну обаву, що на тім не скінчить ся, але що земля буде усувати ся дальше. В посліднім часі заналз ся земля на сквері Вальмі і то на один метр широкю а на 6 глубоко, як також запали ся перекопи газowego Товариства на 24 центиметрів широко. В те заглублене запав ся віз наладований велізом, через що спинила ся комунікація на пів години, заким єго видобуто.

— Переписка редакції. Вл. о. др. В. у В-ї. Сердешне спасибі за прислане, просимо й на буду-

че нас не забувати. Помістимо в понеділок або вівторок — *Вн. Гн. Хоткевич*. Ми готові помістити спростованя, однак не в сій формі, в якій Ви прислали, бо до такого «спростованя» не може бути ніяка редакція приневолена з огляду на §. 19. прасового закону. Наша редакція далека від сего, щоби придержувати ся строго §. 19. і готова кождому дати в сім напрямі найбільше свободи, однак на всякий спосіб лише в межах границь, поза які редакція йти не повинна.

Оповідки.

— **Вінчане** п. Володимира Ляска, укінч. бого- слова, з панною Іванною Анїзією дв. ім. Цегель- скою відбуде ся дня 23. листопада в церкві св. О. Николая в Камінці струміловій. Замість за- прошеня зложив п. Лиско на будову дому „Про- сьвіти“ в Камінці стр. 20 К.

— **Театр „Сокола“ у Львові**, відіграє в най- близшу неділю 5-актову народну драму Б. Грін- ченка „За батька“. — На другу неділю має сей театр виїхати до Перемишля.

— **Тов-о гїмн. „Сокол в Бучачи** уладжує забаву з танцями в четвер 25. с. м. в комнатах тов. „Руска Бесіда“ в Бучачи. Стрїй візитовий. Вступ від особи 2 К, для родин 5 К, академ. 1 К. Бу- фет у власнім зарядї. Початок о год. 8¹/₂ вече- ром. — *Старшина.*

— **Іменованя.** Намісник іменував канцеляїстів намісництва: Фр. Заїчка, Стеф. Шпундра і Ант. Квашника секретарями повітовими.

— **Важне** для реставраторів і каварників, як також урядів громадских. Дня 29. сего місяця, о год. 9. відбуде ся в магазинах товарових ста- цїї Львів, публична ліцитація невідобраних то- варів як: 1) автомату музичного (645 К), 2) сив- кавки огневої (фірми Кнаудль) 850 клгр.

— **На господарско-крамничий курс для селян**, який уладжує товариство „Просьвіта“ в школі господарско-садівничій в Милованю, приняв го- ловний видїл отсїх учасників: Бурчака Василя з Пістїня, Волощюка Михайла з Тисьмениці, Во- робля Михайла з Одрехової, Гавриша Івана з Милована, Ганчака Дмитра з Колинєв. Грабо- вецького Миколу з Олєшї, Гумєнюка Миколу з Грушки, Дроздюка Михайла з Порогів, Зако- рдонського Прокопа з Милована, Зїнька Миколу з Цєблева, Комара Михайла з Люблинця нового, Коркулу Теодора з Добрян, Кудлу Матїя з Гау- поля, Кудравця Івана з Порогів, Литавського Іва- на з Милованя, Лонадчана Василя з Хишевич, Мацькова Василя з Побережа, Майстра Миколу з Колодївки, Мельбиченка Макеїма з Тисьмени- ці, Микуляка Федора з Порогів, Михальчука Ва- силя з Сосулївки, Мудрика Ілька з Завадки, На- конєчного Григорія з Цєблева, Нечая Олексу з Чагарів збаражских, Онищука Івана з Тулови, Петровича Кліма з Кального, Солонину Семена з Братишева, Тучика Василя з Ляшків, Фарину Івана з Розжалова, Чабана Василя з Милована, Южина Василя з Кучинєв, Коду Панька зі Сколишина, Яремуса Онуфрея з Підгайчик, Яци- шина Івана з Лісник. Курс сей буде трєвати від 20. падолиста с. р. до 1. сїчня 1010.

— **Зї стрїйської вистави.** Торговельно-проми- слова комісія признала дальше отїєї відзначєна виставцям: Дипльом заслуги дістала: В. Сеньківський зі Станіславова за вироби столяр- ські (тетрапод); І. Гладкий за різьби; В. Прокопо- вич з Порохника за римарські вироби; І. Курчал з Шарця за римарські вироби; Никола Голєйчук з Кут за різьбарські вироби (нависники на руч- ники); Дмитро Якобчук з Косова за килимкар- ство; Федір Туфля з Надвірної за шевські вироби (сапїянці); М. Новосїльський з Кшешович за скрипки; М. Федорович з Старого Самбора за різьблені палиці; І. Балацкий з Жидачева за хрєст (процєсіональний); о. О. Нижанковський з За- вадова за касети; І. Витковичка зі Стрия за збірку вишивок; Народна школа в Виноградї за вироби зручности; Марїйка Бачиньска з Рїпчиць за кредєнс; Дмитро Похила з Тисьмениці за гар- барство; Никола Савюк з Криворівні за токарські вироби; Фїлія „Просьвіти“ в Бродах за боднар- ські вироби; Андрїй Сабарай у Львові за кивот. Почесний дипльом дістали: Василь На- гїрний за пляни церков; Д. Ганущак з Пере- гїнська за модель ризів до сплавлюваня дерева; „Спїлка для господарства і торговлі“ з Яворова і Наконєчного за вироби з лика і соломи; Йосиф Турко з Перемишля за різьби в каменї (віт- тарик зі штучного мрамору), Павло Бородайко з Устїя аєлєвго за боднарські вироби; Олекса Бі- лик з Комарна за боднарські вироби; Стефан Яремко з Витвиці за різьбу Ісуса Христа; Олекса Кишакевич з Яворова за різьблені тарелї; Богдан Нєгребєцький з Ясениці за різьблені рами; Йосиф Голєйчук з Красноїли за кушнїрські вироби (сер- даки); Олекса Утрїско з Комарна за модель хати; Станіслав Динювський зі Скольного за гу- цульські пояси; Іван Яворський з Рогатина за різьблені палиці; Василь Сїдельник зі Стрия за збірку лємківских виробів, Юрко Кираль з У- рожа за рами з гїльок соснових; Стефан Луцьв з У- рожа за рами з гїльок соснових; В. Кальба з Мо- зодівки за плуг власного помислу; о. Олександр

Майковський з Княждвора за збірку виробів з лі- щини; Михайло Бїй з Яворова за кошкарські вироби; Комїтет з Перегїнська за збірку моде- лїв колаб і т. в. Похвальний дипльом дістали: Володимир Федусевич у Львові за мо- дель церкви; Андрїй Савицький в Стрию за різь- блєну касету; Дєнис Лучич з Перегїнська за модель церкви; Яків Рудницький у Львові за пля- ни церков і селянских загород; Іван Гаїран з Завадова за виправлюванє шкір і птиць; др. В. Чапельський з Перегїнська за моделї сплавів; Остафїй Лучка з Утороп за модель гуцульської хати; Петро Заяць зі Скольного за модель хати в Скільщинї; Стефан Яворський з Крушельниці за модель жорєв; Никола Шпитчук з Красноїли за мошовки; Михайло Рїнило з Синєвідека вж- ного за вироби шевські (мужєські і жіночі); Сте- фан Чехів з Книгинич за модель керату; М. Стрижак з Перегїнська за кушнїрські вироби (кїптарї); Кость Грабовєвський з Комарна за мо- дель полукїшка на віз і копки; В. Яворський з Жиравки за масничку; М. Волянський з Кра- ворівні за деревляні вироби; Давило Луц з Ко- цурова за модель церкви; о. А. Пелєвський з Книгинич за збірку знярядів рїльничих; Стефан Бандурович зі Скольного за скринки; читальня „Просьвіти“ в Хриплині за дахівки; о. Е. Цур- ковський з Настасова за клїтки на птахи; Іван Яворський з Рогатина за палиці. Листи при- знаня дістали: Михайло Комарницький з Ле- жаяска за пляни церков, вїль і приходств; Ни- кола Стадник з Долпотова за ложки і тарелї; Андрїй Яворський з Крушельниці за вироби з де- рева; Василь Тулопята зі Скольного за ярма; Ро- ман Теодорович зі Стрия за різьблені прикраси столові; А. Манастирський з Жидачева за штуч- ний замок з дерева; Т. Стрїльбицкий з Збаража за модель сушарнї хмєлю; І. Грабовєвський з Долини за модель ткацького варстату; Леся Куль- чичка з Підпечар за вироби з гїпсу; Є. Гайрїх зі Стрия за клїтку; Е. Теплий зі Стрия за ко- ванї образи; Федь Підгородєцький з Крушельниці за вертеп і рисунки; Н. Підгородєцький з Кру- шельниці за виклєсне пудєлко; Йосиф Слободян з Сокиринєв за збірку сокильских шапок і ка- пєлюхів; Павло Гумєнюк з Сокиринєв за ба- тоги і їстики; Дмитро Тимчак з Яструбич за модель клїтки на крїдички; Дамян Сенишин з Винник за рами; Антїн Іванків з Григорова за вироби різьбарські та А. Колтун з Глубїчка за модель килимкарского варстату.

Телеграми

з дня 19. листопада.

Петербург. З причини, що фїнляндській соїм відкинув військовий етат, має бути, здаєсь, вже пїні розвязаний.

Париж. Стан здоровя перебуваючого тут скандинавского письменника Бєрнштерне-Бєрнзо- на вельми погіршив ся.

Петербург. Російське правительство видало Япанї Корєйця Ангрїя, який убив в Харбїні кн. Іто. Також видало 5 інших Корєйців, що нале- жали до змови. Корєйське правительство запро- тєстувало проти того.

Образи Шевченка, Хмельницького, Ко- тляревского, Ли- сенка від 6—200 К. Фїгурки з гїпсу а 80 с і 1-20 К. Краватки, гердани, сорочки, фартушки, шапки сокильські і козацькі, альбоми, перфуми, спинки, брошки і шпильки з гербом, тутки і паперці рїжного рода поручають. — *Склади „Сокильського Базару“ у Львові, Стрию і Станїславові.*

Ол. Барвіньський, Історичний огляд засновин Народного Дому у Львові (на основі жєрєл). — Цїна 80 сотиків.
Ол. Барвіньський, З останних десятилїть XIX віку. — Цїна 40 сот.
W sprawie uniwersytetu lwowskiego, lis- Edw. Gnięwosza, szefa sekcyjnego minister- stwa wyznał i ośw. do Alexandra Barwińskiego — Цїна 10 сот.
Гомерова Одиссея, переклад Ніщивського Байди). Ч. I і II. — Цїна 4 К 40 с.
Метаморфози Овідия, переклад Сердєшного. — Цїна 1 К.
Григорїй С. Скворода. — Цїна 30 с.
Кониський, Нєпримрєна. — 40 с.
Куліш, Дон Жуан Байрона. — 40 с.
Антїн Головатий, Уманця. — 30 с.
Шевченко, Наймицька, повїсть. — 60 с.
Княгиня 30 с.
Проф. Ратміров, повїсть „Мордовця“. — 40 с.
Оржєшко, Великий, новєля. — 50 с.
Йов, перєспїв П. Ратая. — 1 К.
Можна дістати через адмінїстрацію „Ру- слава“ або в книгарнї Н. Товариства ім. Шев- ченка.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, тор- говлях і крамницях лише тутот і паперців з пер- шого галицько-руської фабрики Егєна Білінського в Збаражї.
З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогїчного, а 5% на сироти і вдови по сьвя- щєнниках.
Держїм ся покликую:
Свій до свого!

Телефон 788. — Конто щадниці поштової 25.261.
Товариство взаїмних обезпечєнь
„Дністер“
у Львові, ул. Руска ч. 20. (власний дїм).
приймає обезпечєня будинків, збїжа і знярядів господарских, від шкїд огне- вих під корисними услївами,
числить умїркованї премїї за обез- печєня,
лїквідує шкоди безпироволочно по по- жарї,
удїляє обезпечєним членам з рїчної надвижки зворотї.
За рік 1908 припадає на користь чле- нів зворот 15%.
Полїси „Дністра“ приймає при позпч- ках Банк краєвий у Львові і в Чер- нївцях, Галицька Каса Ощадности, Руска Щадниця і инші каси ощадности.
Через „Дністер“ можна асекуровати ся на житє в Товариствї взаїмних обезпечєнь в Кракові. Інформациї до обез- печєнь удїляють агєнцїї „Дністра“.
Зголшєня письмєнних господарів о агєнцїю приймають ся тїлько з таких громад, де єще не робить инший агєнт „Дністра“.
Фонди „Дністра“ 31/12. 1908 вносять: Фонд резервовий і резерва премїї К 1,865.540.—; инші фонди К 458.564.—; разом К 2,324.104.—
Канцелярїї Товариства отворєні для сторїн від год. 8—3.

Розклад залїзничих поїздів
важний від 1. мая 1909.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Тарнога	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновєць	8:05	—	2:05	5:58	9:30
Черновєць	—	—	—	6:40	12:20
Станіславова	5:45	—	—	—	—
Коломиї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:45	4:25	—	11:00
Пустомит	7:29	11:45	4:25	10:15*	11:00
Самбора	8:00	9:57	2:00	—	9:00
Любїня	8:00	9:57	2:00	9:00	11:45*
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:05	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	10:05A	1:48B	4:50	8:20
Брухович	8:15	12:40	3:27B	5:30†	9:35B
Замної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50
На Підзамчє:					
З Підволочиск	7:01	11:40	2:00	5:15	10:12
Бродів	7:01	—	2:00	5:15	10:12
Курович	—	—	11:19	—	9:39
Винник	8:07	—	11:19	3:26	9:39
Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	8:00	11:10
Черновєць	6:10	9:35	—	—	10:38
Черновєць	—	9:10	2:23	—	2:50
Станіславова	—	—	2:50	—	—
Коломиї	—	—	—	6:00	—
Стрия	7:30	—	1:45	6:55	11:25
Пустомит	7:30	10:35*	1:45	6:55	11:25
Самбора	6:00	9:05	—	3:40	10:45
Любїня	6:00	9:05	2:15*	3:40	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	—	11:35†
Янова	8:20	10:10	1:37†	3:40	6:30
Брухович	7:21	11:05	2:30B	5:50†	8:34B
Брухович	6:14	9:00A	12:41B	3:45	7:10
Замної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15
З Підзамча:					
До Підволочиск	6:35	11:00	2:31	8:29	11:32
Бродів	6:35	11:00	2:31	8:29	—
Курович	—	7:13	—	2:52	—
Винник	5:44	7:13†	1:30	2:52	—

ЗАМІТКА: Поспїшні поїзди печатанї товстим дру- ком. — *) Лише в недїлі і сьвята від 1¹/₂ до 1³/₄. А) Лише в недїлі і сьвята від 1¹/₂ до 2¹/₄. — Б) Лише в недїлі сьвята від 1¹/₂ до 2³/₄. — В) В недїлі і сьвята а від 1¹/₂ до 2³/₄ щодєнь. — Г) Щодєнно від 1¹/₂ до 2¹/₄. — З) Лише в недїлі.

